

ТЕМА: Європейський вибір України. Російсько-українська війна

ПЛАН:

1. Соціально-економічний розвиток і суспільно-політичне життя України в 2005–2013 рр. Віктор Янукович.
2. Загострення відносин із Російською Федерацією .

Література:

1. 1.Власов В. С, Кульчицький С. В. Історія України. підручник для 11 кл. закладів загальної середньої освіти, 2019, § 26, 27
2. 2.Кульчицький С.В. Новітня історія України (2001-2010): дод. до підруч. для 11 класу загальноосвіт. навч. закл. – / С. В. Кульчицький. - К.: Генеза, 2011, стор. 3-26
3. 3.Пометун О. І. Історія України: підруч. для. 11 кл. загальноосвіт. навч. закл.: рівень стандарту, академічний рівень / О. І. Пометун, Н. М. Гупан – К.: Освіта, 2011, тема 35-36

1. Успадкована від радянських часів криза народного господарства в незалежній Україні рік від року ставала глибшою. Це пояснювалося як об'єктивними обставинами, так і прорахунками українського керівництва.

Зайнята боротьбою за владу, українська політична еліта не приділяла достатньої уваги розвитку економіки і не змогла розв'язати більшість складних проблем переходу до ринку. Більшість населення України опинилася за межею бідності.

Через світову кризу 2008-2009 рр. стан промисловості погіршився.

У промисловій продукції за питомою вагою перше місце посідає металургія. Галузь спрямовує на експорт три чверті своєї продукції, хоча й відстає за техніко-технологічними показниками від зарубіжних виробників. Частка машинобудування сягає лише 13 %. За обсягом виробництва українське машинобудування значно відстає від рівня колишньої УРСР. Лише за деякими виробництвами Україна може суперничати з конкурентами.

У 2010 р. Україна увійшла в першу п'ятірку світових продавців озброєння.

Перспективною галуззю української промисловості залишається електроенергетика. Проте 90 % енергоблоків (із 104) на теплових електростанціях потребують модернізації. Електрика ЛЕС втричі дешевша. Саме за її рахунок утримується низька ціна за електрику для населення та інших споживачів. *На світовому ринку Україна виступає головним чином як продавець сировини й напівфабрикатів.*

У грудні 1999 р. з'явився указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектору економіки». Реформа Л. Кучми зберігала земельну і майнову цілісність КСП, але змінювала умови їхнього господарювання.

Відтепер стали можливими кілька варіантів праці селян:

- ☐ Селяни, власники земельних паїв, могли працювати в КСП за договором найму. Свої земельні паї на засадах оренди вони могли передавати керівникам КСП, які ставали засновниками агрофірми. Керівники агрофірм брали на себе зобов'язання виплачувати власникам паїв винагороду за користування їхньою землею.
- ☐ Селяни могли працювати в агрофірмі за договором найму. При бажанні вони могли зосередити трудові зусилля на присадибній ділянці, обмежившись винагородою за оренду їхньої землі КСП.
- ☐ Селяни могли використати земельний пай для заснування фермерського господарства.

Більшість селян господарюють лише на присадибних ділянках, одночасно одержуючи орендну плату за передані в агрофірму паї. Враховуючи, що на селі проживають в основному люди похилого віку й переважно жінки, такий вибір є зрозумілим.

Україна стала країною з надзвичайно розвинутою орендою землі у сільському господарстві. Але домогосподарства, сільськогосподарські виробничі кооперативи й приватні підприємства не є власниками використовуваних земель (як юридичні особи) і не можуть одержувати кредити під заставу землі. Здійснювати ефективне господарювання без банківських кредитів під заставу землі практично неможливо.

У Земельному кодексі, прийнятому в жовтні 2001 р., визнається право власності на землю. Але законодавці запровадили мораторій на купівлю-продаж землі, який зберігається й дотепер.

Після приходу до влади В. Янукович у 2010 році та уряду М. Азарова декларували проведення негайних реформ для подолання наслідків світової економічної кризи 2008— 2009 рр. і періоду правління «помаранчевих» сил. Було проголошено проведення *податкової, пенсійної, судової та інших реформ, скорочення бюрократичного апарату, просування в бік європейської інтеграції*. Наочним втіленням активної діяльності нової команди мала бути успішна підготовка до проведення чемпіонату Європи з футболу «Євро-2012». У другій половині 2010 р. почали проявлятися ознаки пожвавлення української економіки. Проте деякі галузі, особливо будівельна, так і не вийшли з кризи. *Загалом економіка України за 2010 р. показала зростання (близько 4 %).*

Однак уже перші кроки нової влади стали підставою для накопичення протестних настроїв у суспільстві. Першим таким кроком стало підписання з Росією Харківських угод (2010 р.), які на 25 років продовжували базування Чорноморського флоту Росії в Криму. Україна натомість отримувала знижку на природний газ у розмірі 100 дол. за тисячу кубометрів.

Щоб продемонструвати суспільству, що нового Президента України В.Януковича сприймають на Заході, була організована його зустріч із президентом США Б. Обамою в обмін на здачу Україною запасів збагаченого урану, що використовувався в науководослідних цілях. Також В. Янукович

після зустрічі з президентом Європейської комісії Ж. М. Баррозу заявив, що Україна розпочне реалізацію курсу на європейську інтеграцію. У межах цього курсу почалася підготовка Угоди про асоціацію з ЄС. У той самий час було ухвалено рішення про позаблоковий статус України. Такі кроки свідчили про повернення до багатовекторної зовнішньої політики часів президентства Л. Кучми.

У внутрішній політиці на тлі декларування необхідності проведення реформ відбувалося поступове обмеження демократичних свобод і придушення опозиції. Із новою силою розгорнулися процеси переділу власності та корупції у вищих колах влади. Фактично доходи країни були поділені між декількома фінансово-промисловими групами й вищими посадовцями.

30 вересня 2010 р. рішенням Конституційного Суду України Закон України «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 р. було визнано неконституційним «у зв'язку з порушенням конституційної процедури його розгляду та прийняття». Таким чином, без рішення Верховної Ради В. Янукович повернув собі повноваження, які Президент України мав до «помаранчевої революції».

2. Значне погіршення російсько-українських відносин відбулося під час і особливо після Помаранчевої революції 2004 р. (листопад-грудень). На президентських виборах 2004 року Росія ставила на Віктора Януковича. Тож після перемоги Віктора Ющенка внаслідок "Помаранчевої революції" стосунки країн погіршилися. Офіційна Москва не тільки втручалася в президентські перегони восени 2004 р., але й розцінила перемогу демократичних сил, як виклик її впливу на терени України.

Вже на перший Новий рік Віктора Ющенка на посаді Росія перекрила Україні газ. Кількаденні перемовини призвели до підписання нової домовленості про збільшення вартості газу майже удвічі - до 95 доларів за кубометр.

З того часу за різних урядів України, стосунки між двома державами залишалися напруженими, зокрема стосовно постачання російських енергоносіїв через територію України та, визнання Голодомору 1932-33-го рр. геноцидом, можливого вступу України до НАТО та статусу російської мови в Україні.

У березня 2010 р. чинний Президент Ющенко програв вибори, і до влади в Україні прийшов проросійський політик, керівник «Партії регіонів» Віктор Янукович.

У серпні 2013 року Росія почала проти України безпричинну торговельну експортну блокаду з метою змусити державну владу України відмовитись від підписання договору про асоціацію з ЄС.

17 липня 2013 року в Азовському морі, далеко за межами територіальних вод Росії, катер берегової охорони прикордонної служби РФ влаштував погоню за українським риболовецьким човном, наздогнав його і протаранив, унаслідок чого загинуло четверо з п'яти українських рибалок, а щодо вцілілого переслідувачами п'ятого порушили карну справу за «браконьєрство та порушення кордону». Російські прикордонники були без форми, замовчували той факт, що відразу знайшли тіла всіх загиблих, і не віддавали їх, бо хотіли приховати кульові поранення. Вцілілий українець

Олександр Федорович, стверджував, що російські прикордонники стріляли в українців без попередження і потопили човен.